

JOSEP
PLA

Notes i pensaments
Una tria

Edicions Destino

Josep Pla. Notes i pensaments. Una tria.
Edició a cura d'Helena Pol,
ed. Destino, Barcelona 1998,
224 pàgines.

Dir les coses Pla i català

ALGUNS CRÍTICS HAN DIT de Josep Pla que ha estat «el més gran prosista de les lletres catalanes», tant pel contingut com per l'extensió de la seva obra. Aquesta afirmació queda perfectament constatada si es té en compte que la seva *Obra Completa* –difícilment assimilable en la seva totalitat– està formada per 46 volums. És per això que la filòloga Helena Pol, amb l'objectiu d'aproximar al lector la prosa de Josep Pla, ha editat aquesta antologia no gaire extensa que recull una multitud d'aforismes, màximes i pensaments del prosista baixempordanès.

Helena Pol ha subdividit aquest treball en 43 temes recurrents, com el pas del temps, la memòria, la literatura, l'amor, la solitud o els diners, en un intent d'exposar el més fidelment possible la *imago mundi* de Josep Pla.

Tanmateix, una selecció d'aquestes característiques s'ha de llegir amb prudència i des d'una certa distància. Si ja és prou difícil entendre una novel·la o un text en prosa, el lector d'aquest compendi ha de ser conscient que s'enfronta a un seguit d'extractes que, tret del seu context original, poden perdre part de la seva significança. En efecte, la millor manera de llegir Pla és a través de qualsevol de les seves obres concretes. La temptativa d'Helena Pol, però, s'ha de valorar per l'esforç de compendi i per la voluntat d'incitar el lector a interessar-se per les obres planianes.

Els 43 apartats del llibre ofereixen un Josep Pla reflexiu, crític i no exempt d'ironia ni d'humor. Els seus pensaments –sovint improvisats i exposats amb un discurs clar i català– són, de fet, fruit d'una

observació molt crítica envers les habituds humanes. Es podria dir que Pla, a través d'una atenta observació enriquida per les seves lectures, aconsegueix posar de manifest tot allò que no es pot dir en una tertúlia d'amics o en un discurs davant d'un auditori no avesat a reflexionar sobre el comportament i els costums humans, tant individuals com col·lectius. El cert és que aquestes reflexions polèmiques són, tanmateix, certes! Els pensaments de Josep Pla, que nedem entre les aigües d'una observació molt minuciosa i d'una filosofia sense sistematitzar, poden esdevenir un bon punt de referència a totes aquelles persones que desitgin aprofundir en tot allò que, potser per ser corrent, deixem en la superficialitat.

Daniel Ferrer

novetats – novetats – novetats – novetats

ANGLADA, M. Àngels. *Quaderns d'Aram*. Barcelona: Columna, 1997. 128 pàg.

BASTERO, Antoni de. *Història de la llengua catalana*. Vic: Eumo, 1997. 193 pàg. [Edició a cura de Francesc Feliu.]

CASACUBERTA, Margarida. *Santiago Rusiñol: vida, literatura i mite*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997. 616 pàg.

COMADIRA, Narcís. *Sense escut*. Barcelona: Empúries, 1998. 262 pàg.

COMADIRA, Narcís. *El dia dels morts (Un oratori per a Josep Pla)*. Barcelona: Edicions 62, 1998. 96 pàg.

CORTADA, Maria Lluïsa. *Anselm Viola: compositor, pedagog, monjo de Montserrat (1738-1798)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998. 512 pàg.

CORTADELLES, Xavier. *Lleis binàries*. Barcelona: Empúries, 1998. 99 pàg.

DALÍ, Salvador. *Pensaments i anècdotes*. Barcelona: La Campana, 1997. 190 pàg.

Diversos Autors: *Història del futbol a l'Escala, 1912-1997*. Figueres: Edicions Brau, 1998. 319 pàg.

FONALLERAS, Josep M. *La millor guerra del món*. Barcelona: Edicions 62, 1998. 160 pàg.

GARCIA I CORNELLÀ, Dolors. *Tretze dies i una nit*. Barcelona: Cruïlla, 1997. 142 pàg.

GARCIA I CORNELLÀ, Dolors. *Contes a una cama trencada*. Barcelona: La Galera, 1997. 120 pàg.

GARDELLA, Àngels. *El mestre de dibuix*. Barcelona: Edicions 62, 1998. 172 pàg.

JUAN I NEBOT, Maria Antònia. *El roser de Gombren: la Dansa i el Ball Cerdà*. Gombren:

Ajuntament de Gombren, 1998. 149 pàg.

OLIVA, Salvador. *Complements circumstancials*. Barcelona: Quaderns Crema, 1998. 76 pàg.

OLIVA, Salvador. *Terres perdudes*. Barcelona: Quaderns Crema, 1998. 54 pàg.

PAIROLÍ, Miquel. *Antoni M: Badia i Margarit*. Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca, 1997. 126 pàg.

PLA, Josep. *Versos del retour d'âge*. Barcelona: Parsifal, 1997. 80 pàg.

PUIGDEVALL, Ponç. *Era un secret*. Barcelona: Quaderns Crema, 1998. 348 pàg.

ROCA, Maria Mercè. *L'àngel del vespre*. Barcelona: Columna, 1998. 214 pàg.

SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume [ed.]. *Història contemporània de Catalunya I*. Barcelona: Columna, 1997. 864 pàg.